

Bygga, bo
och miljö

Hållbarhetsdokument

Dokumentet ska fyllas i av byggaktören och
utgör en bilaga till byggaktörens tävlingsförslag.

Byggaktör: .....

Tävlingsförslag: .....

Kalmar kommun

Mål och syfte

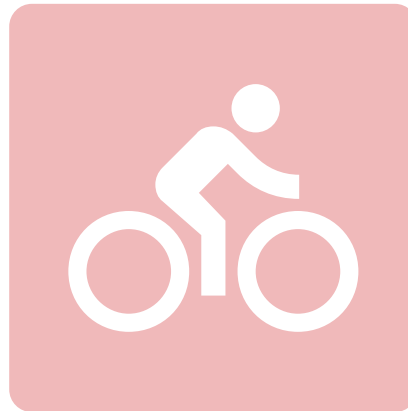
Detta dokument innehåller en beskrivning av Kalmar kommuns hållbarhetsmål och är ett verktyg för att nå målen. Dokumentet ger exempel på vad byggaktören kan göra för att uppnå hållbarhetsmålen. Vilka aktiviteter som byggaktören väljer att bidra med presenteras av byggaktören efter varje rubrik i dokumentet nedan. Dokumentet är en del i tävlingsförslaget och för den eller de byggaktörer som tilldelas mark kommer dokumentet utgöra en bilaga till köpekontraktet. Aktiviteterna stäms sedan av kontinuerligt med kommunen för att hålla ambitionerna levande.

Hållbarhetsmålen i Kalmar kommun

Livskvalitet i ett grönt Kalmar

Minimera klimatpåverkan

Cirkulärt kvarter

Uppkopplat kvarter

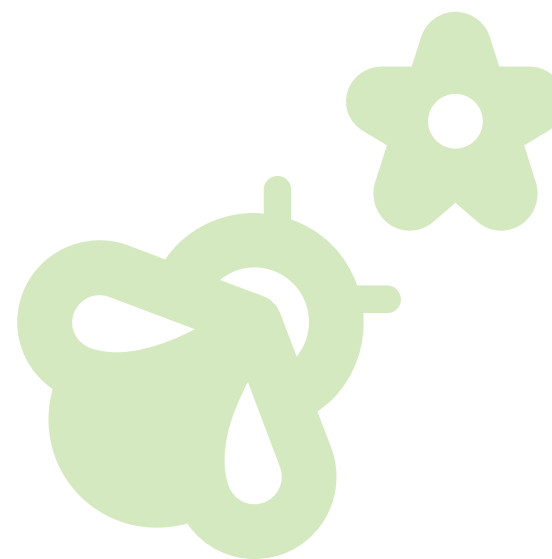

Livskvalitet i ett grönt Kalmar

Frisk luft, rent vatten och livskraftiga naturområden kännetecknar kommunen. Bostadsområden ska ha nära till naturområden av hög kvalitet. Vårt samhälle ska vara väl rustat för att möta utmaningar i form av vattenbrist, klimatförändringar och resursbrist.

Vi ska säkerställa att naturens gratistjänster fungerar även i framtiden, till exempel skuggning från träd, rening av vatten, pollinering och skydd mot översvämningar. Friluftsliv och naturvård ska kopplas samman för att tillgängliggöra naturen för alla människor och skapa rekreation och välmående.

Vi ska skapa fler trygga, trivsamma och inkluderande utemiljöer där odling, ekosystemtjänster och biologisk mångfald främjas. Fler ska kunna odla på egen täppa. Vi ska fortsätta planera in ytor för biologisk mångfald i nya områden och komplettera befintliga, med exempelvis fruktträd eller växtlighet som gynnar pollinerare. Kommunen driver flera projekt, till exempel anläggning av fruktlundar och biparadis för sandmiljöer.

Exempel på vad byggaktör kan göra

Klimatanpassning	Dagvatten	Odling och biologisk mångfald
<ul style="list-style-type: none"> • Använda rikligt med växtlighet i bebyggelsen i syfte att mildra värmeböljor, minska översvämningrisker, skapa trivsel och välmående samt gynna den biologiska mångfalden. • Bidra till stor andel grönska genom att plantera växtlighet på gårdar, väggar och tak. • Anlägga gröna tak. • Använda växter och träd för naturlig skugga.	<ul style="list-style-type: none"> • Anlägga gröna och blå strukturer på kvartersmark för hantering av dagvatten. • Utnyttja dagvattnet till att skapa vackra detaljer/ vattenkonst i omgivningarna. • Använda växtlighet till att buffra och rena dagvattnet. • Bygga regntunnor och dagvattendammar. • Minimera de hårdgjorda ytorna och fördröja dagvattnet.	<ul style="list-style-type: none"> • Välja växter som säkerställer tillgång till blommande växter under en lång säsong. • Välj nektarbärande/ blommande växter som ökar pollinering. • Skapa förutsättning för odling på gårdar, balkonger och väggar. • Öka intresset för matproduktion och självförsörjande inom kvarteret och gärna välja ätliga växter som kryddor och fruktträd.

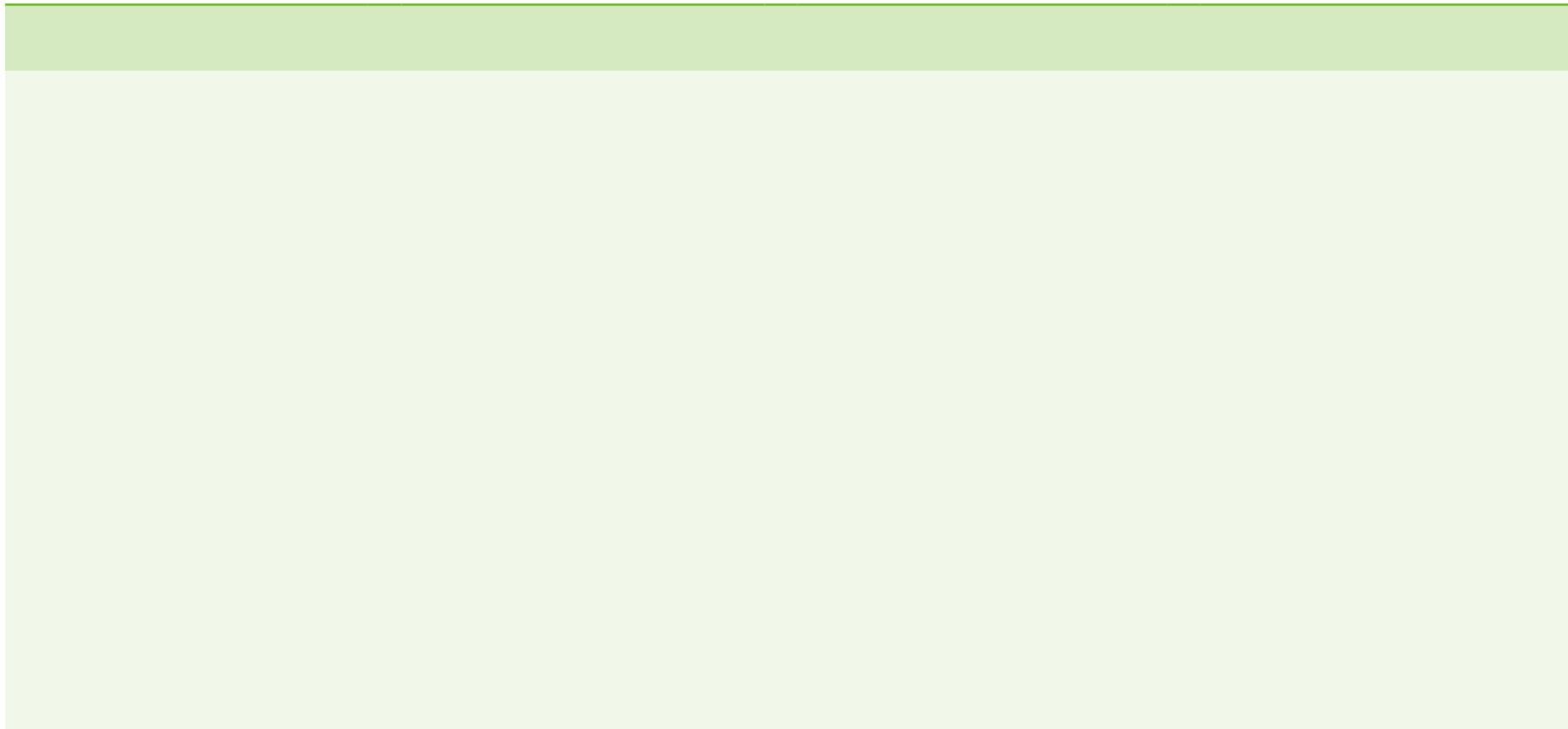

Livskvalitet i ett grönt Kalmar

Hur bidrar tävlingsförslaget till kommunens mål *Livskvalitet i ett grönt Kalmar*?

Ange vilka genomförbara aktiviteter som ert tävlingsförslag kommer bidra med? Redovisa för aktiviteter för byggnadens livscykel, dvs under bygg- och driftskede samt hur de kommer de boende i kvarteret till gagn?

Era exempel

Minimera klimatpåverkan

Kalmar ska bli fossilbränslefritt till 2030 och ha netto-nollutsläpp 2045. Samhället planeras för att förenkla hållbart resande. Då kan antalet invånare öka utan att utsläppen gör det. Antal bilresor på korta sträckor ska minska. Kommunen behöver utveckla snabba och effektiva transportsystem som stimulerar hållbart och flexibelt resande. Smidig kollektivtrafik och ett ökat samnyttjande av resurser, till exempel bilpooler, ska göra det enklare att inte äga en bil. Genom bra och säker infrastruktur, med bra cykelleder och cykelparkering, underlättar vi för människor att välja cykeln som färdmedel. Särskilt fokus läggs på barn och unga, skolvägar ska vara säkra att cykla på.

Vi ska arbeta enligt bygg- och anläggningssektorns färdplan för fossilfri konkurrenskraft med målet att minska växthusgaserna i hela livscykeln för byggnader med 50 procent till 2030, jämfört med 2015. Träbyggnationen i kommunen ska öka.

Exempel på vad byggaktör kan göra

Fossilfri konkurrenskraft	Minska växthusgaserna i hela livscykeln för byggnader	Fossilbränslefritt till 2030	Annat
<ul style="list-style-type: none"> • Ange byggnadernas miljöklass/certifiering. • Installera solcellsanläggning som är väl integrerade i byggnadens och områdets arkitektur. • Utforma byggnaden för låg energi-användning, låga värmeförluster, lågt kylbehov, effektiv kyl- och värmeanvändning samt effektiv elanvändning.	<ul style="list-style-type: none"> • Beräkna och redogör för klimatpåverkan från nybyggnation. • Beräkna och redogör för klimatpåverkan i hela byggnadens livscykel – från materialproduktion, transporter, byggproduktion och drift till avveckling. • Genomför åtgärder för att minska klimatpåverkan från byggnation och/eller byggnadens livscykel. • Använd byggmaterial med lägre klimatpåverkan exempelvis trä. Träprodukter ska komma från hållbart skogsbruk.	<ul style="list-style-type: none"> • Inkludera bilpoolsmedlemskap i hyran. • Ge realtidsinformation om bussavgångar i bostäderna. • Ordna parkering för olika cykeltyper. • Utforma cykelparkering med god standard och tillgänglighet. • Låt cykeln ha en framträdande plats och med fysiska åtgärder uppmuntra till cykelanvändande. • Erbjud attraktiva möjligheter till cykelparkering på gården, exempelvis cykelförråd i markplan eller i direkt anslutning till entrén.	<ul style="list-style-type: none"> • Arbeta med klimatkompensation i form av faktiska kolsänkor.

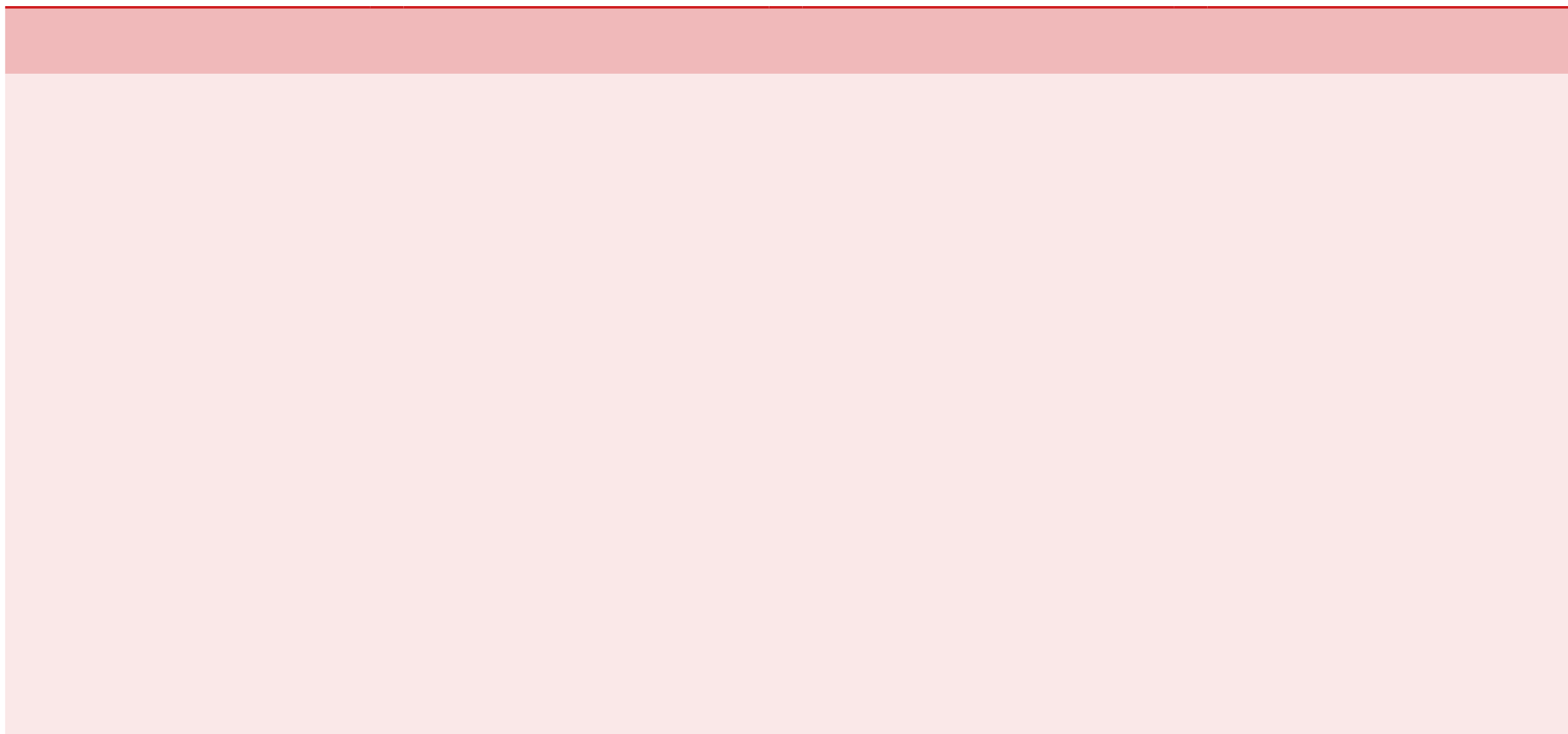

Minimera klimatpåverkan

Hur bidrar tävlingsförslaget till kommunens mål *Minimera klimatpåverkan*?

Ange vilka genomförbara aktiviteter som ert tävlingsförslag kommer bidra med? Redovisa för aktiviteter för byggnadens livscykel, dvs under bygg- och driftskede samt hur de kommer de boende i kvarteret till gagn?

Era exempel

Cirkulärt kvarter

Vi ska skapa möjligheter för invånare att dela, låna och konsumera cirkulärt. Boende i Kalmar kommun ska erbjudas kunskap och möjlighet att leva hållbara och miljösmarta liv. Det ska vara enkelt att lämna avfall till återanvändning eller återvinning. Vi ställer tydliga krav i upphandlingar som innebär att vi värnar arbetsrättsliga villkor, socialt ansvarstagande och minimal miljöpåverkan.

Vid markanvisning ska kommunen uppmuntra hållbart byggande, exempelvis cirkulära lösningar för vatten och dagvatten, hög energistandard, egen energiproduktion, hållbara materialval och möjlighet till odling.

Kommunen vill skapa ett vattensmart samhälle där vattnet räcker till för allas behov och är fritt från ämnen som påverkar miljön eller människors hälsa negativt. Vi strävar mot att utveckla större och mindre cirkulära vattenflöden i kommunen.

Exempel på vad byggaktör kan göra

Invånare ska kunna dela, låna och konsumera cirkulärt	Uppmuntra hållbart byggande	Skapa ett vattensmart samhälle
<ul style="list-style-type: none"> • Utforma och placera uppsamlingsplatser för avfall på ett attraktivt sätt. • Skapa plats och möjligheter i bostaden för effektiv sortering av sopor. • Skapa rum där det går att renovera, byta, måla, snickra och laga. • Skapa platser/lokaler för återbruk/bytesekonomi i boendemiljöer. • Beskriva hållbarhetslösningar och användning av dessa i bopärm eller liknande, för att optimera hållbarhetsprestandan.	<ul style="list-style-type: none"> • Använd Byggvarubedömningen eller liknande system för att minimera innehåll av farliga ämnen och dokumentera innehåll i material och produkter. • Välj byggnadsmaterial med hänsyn till livscykelperspektiv för att uppnå minimalt användande av miljö- och hälsofarliga ämnen. • Verifiering att material som trä och natursten producerats och hanterats miljömässigt och socialt hållbart. • Återbruka byggmaterial.	<ul style="list-style-type: none"> • Använda snålspolande kranar, duschar och toaletter. • Samla och återanvända regnvatten. • Återanvända grävatten. • Cirkulärt vatten.

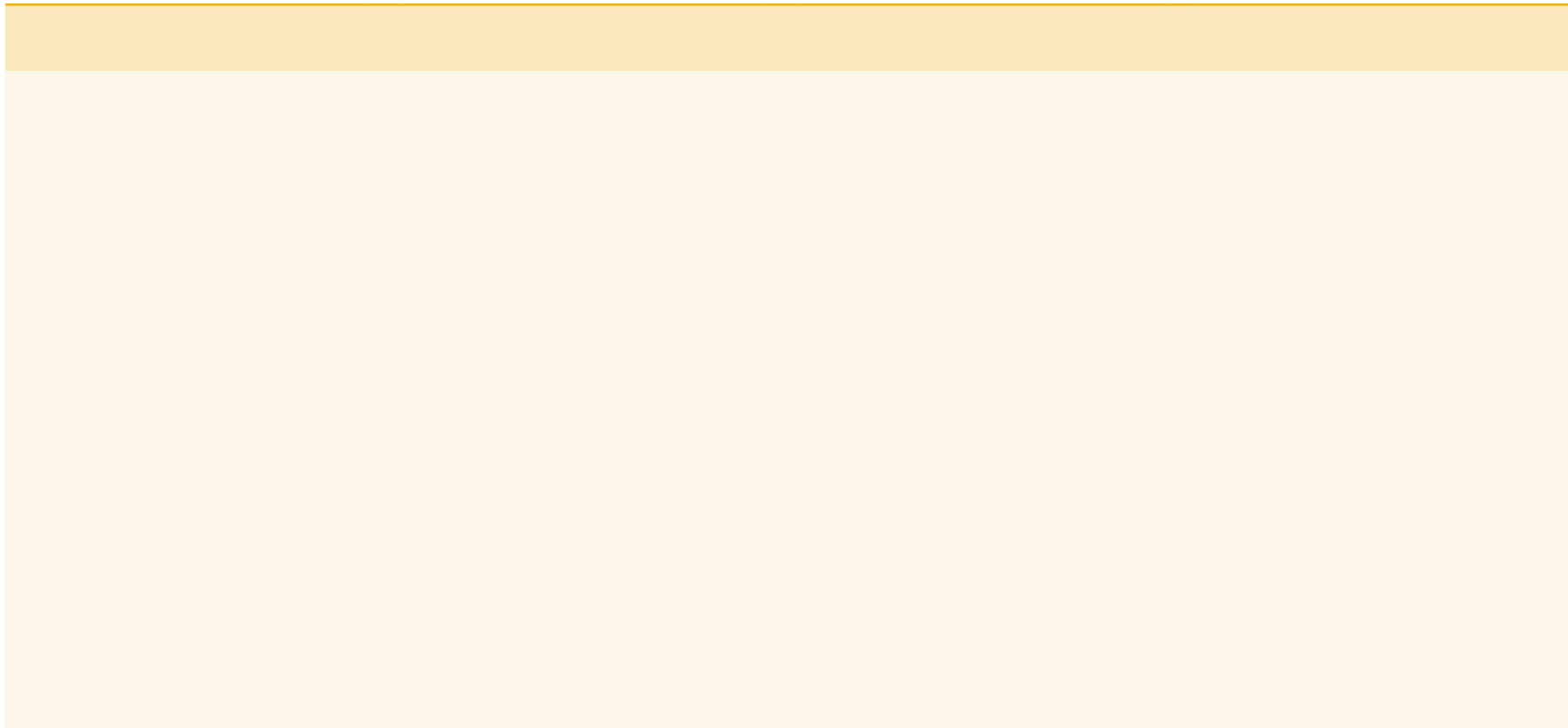

Cirkulärt kvarter

Hur bidrar tävlingsförslaget till kommunens mål *Cirkulärt kvarter*?

Ange vilka genomförbara aktiviteter som ert tävlingsförslag kommer bidra med? Redovisa för aktiviteter för byggnadens livscykel, dvs under bygg- och driftskede samt hur de kommer de boende i kvarteret till gagn?

Era exempel

Uppkopplat kvarter

Vi ska skapa ett klimatneutralt samhälle som tar sin utgångspunkt från att vara cirkulär och uppkopplad genom innovativa och smarta lösningar. Målbilden är att byggande och samhällsplanering ska ta stor hänsyn till ekosystemens långsiktiga bärformåga. Förutom uppföljning kan data bidra till att bättre hushålla och optimera med resurser.

Genom att aktivt ta till oss nya innovationer och ny teknik kan vi bidra till en mer hållbar och klimatsmart kommun. Digitaliseringen kan i många fall användas för att minska de ekologiska fotavtrycken och kontinuerligt minska energianvändningen och utsläppen.

En smart stad innebär också en smart digital infrastruktur som samlar in data om det som händer i staden och kopplar ihop olika samhällskritiska funktioner med varandra. Med sensorer kan funktioner som till exempel vattenförsörjning, avfallshantering och belysning förbättras. En utvecklad och uppkopplad infrastruktur kan i förlängningen skapa en tryggare stad. Tillgången till geografisk information skapar möjligheten till utveckling av kommunal verksamhet och ökar tillgången till information för medborgare och andra intressenter.

Exempel på vad byggaktör kan göra

Skapa hållbar, smart och uppkopplad infrastruktur	Förenkla möjligheterna att vara miljövänlig genom digitaliseringen och ny teknik	Genom smarta och tekniska lösningar ska konsumtionen av infrastruktuella tjänster ge positiv klimatpåverkan	Genom digitalisering och ny teknik ska ekologisk mångfald och naturskydd stimuleras
<ul style="list-style-type: none"> • Skapa smarta lösningar i hus som bygger på användning av smarta appar, nätverk och mätverktyg. • Uppkopplad LED-belysning som släcks och tänds automatiskt beroende på om du är i rummet. • Temperaturen kan sänkas och ventilen för inkommande vatten stängas när man lämnar hemmet. • Larm vid onormal strömförbrukning. Frysboxen kanske öppen, ventilation har låst sig på högvarv m.m.	<ul style="list-style-type: none"> • Uppkopplade sopkärl som signalerar när de börjar bli fulla. Tömning sker då vid behov. • Minimera mängden förpackningar, engångsbehållare, matrester och andra avfallsprodukter genom att ge insikter från sensordata kopplat till sopkärl i hemmet.	<ul style="list-style-type: none"> • Få insikter via data som gör att: • laddning sker där det är mest optimalt. • laddar tvättmaskinen och ger klartecken, men den uppkopplade maskinen går i gång först när elen är som billigast på dygnet.	<ul style="list-style-type: none"> • Smart styrning av bevattning och sensorer i gräs och grönytor. • Smarta uppkopplade delar i trädgården så som fågelholkar, bikupor m.m.

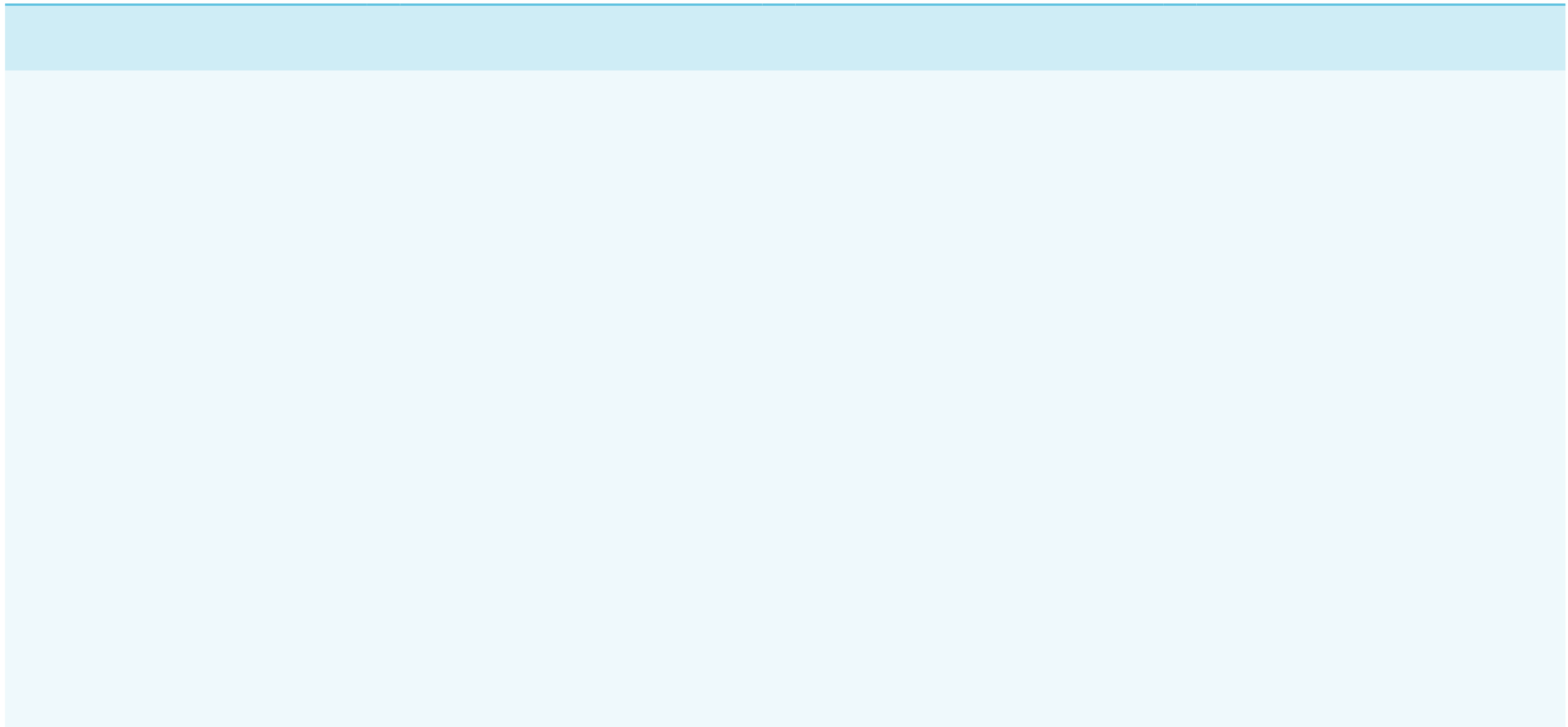

Uppkopplat kvarter

Hur bidrar ert tävlingsförslag till kommunens mål *Uppkopplat kvarter*?

Ange vilka genomförbara aktiviteter som ert tävlingsförslag kommer bidra med? Redovisa för aktiviteter för byggnadens livscykel, dvs under bygg- och driftskede samt hur de kommer de boende i kvarteret till gagn?

Era exempel

 Kalmar kommun, Box 611, 391 26 Kalmar

 0480-45 00 00

 kommun@kalmar.se